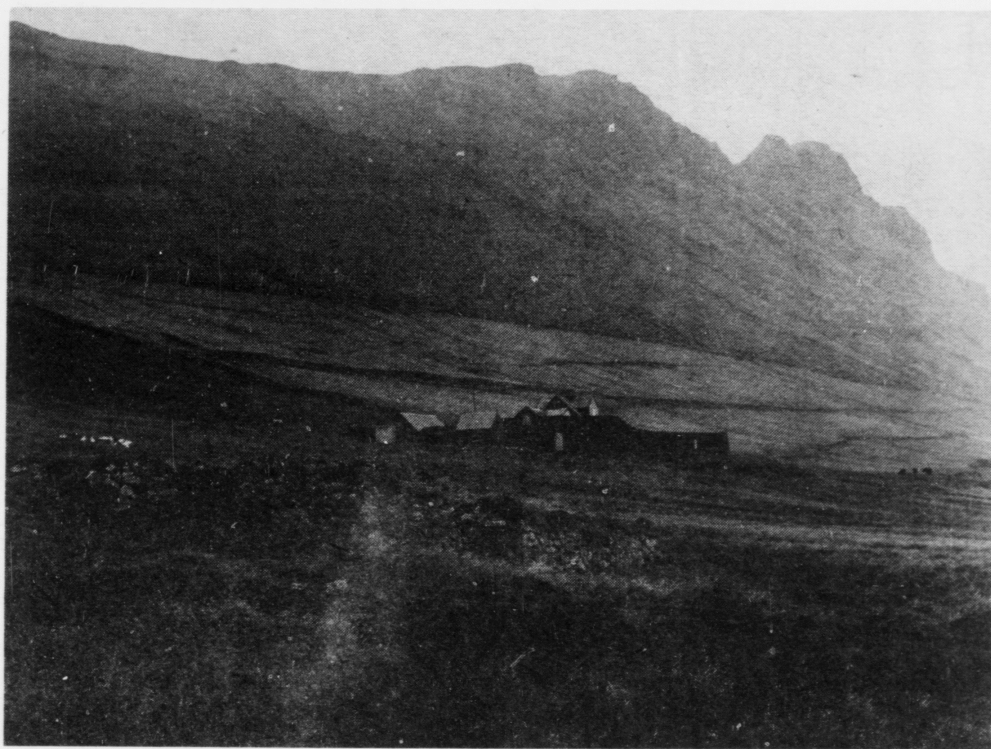

Bóndahúsin í Dimun

nær gingu teir. Tað eru røkur sum teir avoyddu, men okkurt var at gera. So dúgliga var stríðst, at tá trý ár vóru umlopin, vóru allir 3000 dælarnir goldnir, tá var bóndin skuldafríur. Men hann gavst ikki so, hann helt á við sama lag, tá fór hann at keypa jørð, hann keypti um 30 ognargyllin inni á Sandoyinni.

Sum eg nokk havi sagt fyrr, endaði hann sínar dagar í Dali, hann er grivin í Húsavík.

Jóanis í Skopun, ið var triðji niðursetumaðurin í Skopun, var ein av synum Jænusar úr Sumbæ. Hann og systkin hansara vóru ikki komin til mans, tá faðirin doyði. Móðir teirra, Greta av Miðgerði giftist so upp aftur við Jógvan úr Dalsgarði. Jóanis segði um Stjúk-faðirin, at hann lærði tey alt ið gott var. Tá tey vóru farin til hvíldar um kvöldarnar, gekk hann frá song til song og lærði tey barnalærdóm og lærði tey at biðja Faðir vár og signaði tey. Hann segði at Jógvan var ein djúpt kristin maður, og hevði bara gott at bera honum.

Men tað mundi einki heitt vera millum Jógvan og Gretu, tí ikki langt eftir at hon hevði fingið tað yngra barnið við Jógvani, tað var ein dóttir, fór hon av oynni við dótt-rini. Hon fór til Suðuroyar, í Puntabyrgi ar vera og kom ongantíð aftur til Dimunar. Jógvan varð verðandi eftir í Dimun til hann var gamalur maður, tá fór hann til Sands, hann doyði út í Soylu.

Tá ið elsti sonur Jænus úr Sumbæ kom til, festi hann garðin eftir Jógvan úr Dalsgarði. Hann giftist við Guðrini úr Trøðum, hon var dóttir Mortan í Trøðum á Sandi.

Hon var eitt gott og gudrekið fólk, so Jógvan og hon vóru á einum tráð um kristnilærdómin.

Tað var har, sum so mangan, at vermóðurin Greta dámdi einki sonarkonuna Guðruna, so tað mundi mest vera tað, ið gjørdi at hon fór av oynni. Guðrun fostraði fleiri børn upp, og at hon var góð við tey, visir tað best, at hon fekk aldri annað navn frá teim enn Góðamamma. Men illbøn toldi hon ikki at hoyra; ei heldur aðra ljóta talu.

Tað er dapurt at siga frá, men eg haldi, eg fari at nevna teir skaðatilburðir, eg veit um í Dimun, sum allir kravdu mannalív, og sum eg veit nevni á teim ið lótust, alt innanfyri um 100 ár. Kanska onkur, ið er áhugaður fyri at finna út av slekt, kann hava áhuga fyri at vita um onkun av teim, ið fálnir eru.

Fyrsti maður, eg veit at nevna, er ein Havnamaður sum æt Ábraham, hann fall norðuri í Fuglarókunum, hann dró lunda, hann kom ikki aftur. — Annar var Hans Petur á Broðum, eldri, úr Dali, hann fall norðuri í kjálkanum, hann dró eisini lunda. Kjálkin er norðan fyri Stíabergsá, har uppgongdin er úr Barm-inum. Hann livdi niður til Dals, men so doyði hann. — Triði er Óla Jacob, bóndin sum fall á Dráttinum. — Fjórdi Jákup, sum fall í Kleivini, hann varð eyknevndur Bukkajákup, eg veit ikki hvaðan hann var. — Fimti maðurin er presturin Jensen, fall í Kleivini. — Sætti maður var Heini, hann var úr Sumbæ, giftur í Dimun við einari ið æt Jóhanna. Hann fall í havhestatið, hann seig inni í Nasnaskóg, ein steinur kom á línuna og skar hana

av, hann fanst ikki aftur. — Sjeyndi var sonur hesi bæði Heina og Jóhonnu, hann æt Óla Jákup. Hann fall inni í Skorð. Hann var farin inn á gongurókina í leitinum, hann hevði lagt fyri ein lomvigaskort, og var sturtnaður út av, hann kom ikki aftur, var nýkonfirmeraður. — Áttandi var Tummas Dalberg úr Sumbæ, hann seig í ræning. Ein steinur kom í høvdið á honum so hann doyði. Hann liggur grivin í Dimun. — 9. og 10. menninir vóru Janus bóndin og Óla Jacob við Á, í sorgarleikinum eg havi sagt frá fyrr, tað var í 1918.

Hesir eru allir fálnir í bjørgunum. Síðan eru aðrir skaðatilburðir sum her skulu nevast. — Ein 4 ára gamal sonur Janus Jensen, bónda, hann æt Óla Jacob, druknaði í damminum, vestan fyri húsin. — Jóanes, sonur sama bónda, sló út úr bátinum á veg til Tvøroyrar og um-komst har. — Óla Jacob Jensen, bóndin doyði undir oynni, ein stein-ur kom í høvdið á honum, so hann doyði beinanvegin, hetta var 2. juni 1924.

Tveir froðbingar doyðu á Gjónni, teir flutu á bátinum, meðan hinir menninir vóru við hús eftir seyði; brim kom so nógv, at báturin fylltist, tá teir skuldu royna at taka hann upp, og báðir menninir umkomust. Teir eru grivnir í Dimun. Hesar van-lukkur eru vist allar skeddar innanfyri 100 ár. Ein ungur drongur úr Dali, Hans Johannesen, sonur Jóanes í Malthúsi, doyði undir oynni í ritungatið, hann samlaði rit-ungar saman og gleið á sjógvin. Hann var fingin aftur. Tað var vist í 1930.

Tað var hart lív at búgva á oynni, men hon fœddi mong í eini túsund ár, hvat ið so fer at vera í komandi tíð-um.

Á Toft í Dali, 18.1.84
Gunnar Johannesen

Kvøða til Dímunar

Á Føroya prúðu bringu søgutímin
teg festi sum eitt prýði, Stóra Dimun,
í tínum brekkum ljótra jógurtungar kýr,
í tínum skorum bjargaseyður býr,
teg prísar Atlantshav við villum urgutónum
í samljóði við fuglamilliónum —
— men nornan stranga høgt frá Øssurs drangi
— sum áður — boðar enn frá feigdarfangi.